

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrť leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrť leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenemá nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 146.

V Ljubljani, v četrtek 1. julija 1886.

Letnik XIV.

Ciril-Metodovo društvo „Katholischer Schulverein“.

Izvanredni časi potrebujejo izvanrednih pripomočkov. Boj, ki se tisoč let bije, še sedaj ni končan, ker zmagani in potlačeni se zopet vzdigujejo. Ime Ciril-Metod opominja Slovence na pokristjanjenje; opominja jih pa tudi na sorodnost, na dar književnega jezika. Tisočletnica Ciril-Metodova je naša slovanski svet razkoljen med rimsko-katoliške, ki ima vidnega poglavarja svoje cerkve v Rimu, v naslednikih in na skali sv. Petra, in v razkolnike tako zvane pravoslavne, ki ima deželne kneze za cerkvene poglavarje, njih cerkve so se sprevrgle v prave narodne cerkve (Nationalkirche). Kolika sprememba v preteklem tisočletju! Kar pa se tiče katoliške vere, Slovani niso napredovali; vzhodna polovica je razkolniška in razkolniška propaganda tam še ni ponehala, kajti krepko zaslonbo ima v mogočni ruski državi, narodnost je tam ohranjena, a vera, tista vera, ki sta jo razširjala Ciril in Metod, se je tam sprevrgla v nerodovito razkolniško cerkev. Drugače je pri zapadnih Slovanih. Tukaj zgubljajo Slovani čedalje tal v narodnem oziru. Nemec in Lah, oba močno izobrazena naroda, spodkopujeta tla mnogobrojnemu, a razcepljenemu Slovanu. Najbolje je še svojo narodnost ohranil v mnogojezični Avstriji. Pa tudi tukaj veljá pravilo: „Vigilantibus jura“. Bog pomaga temu, kdor si pomaga sam. Iz tega namena si slovanski rodoljubi trudijo za ohranitev narodnega življenja med Slovani.

To je tako imenovano narodno vprašanje, ki tako mogočno trka na duri postavodajavnih zborov. V ta namen služi mnogo sredstev; mnogo potov je treba nastopiti, da se pride do določenega cilja. Vsakdo pa vé, da se mora pri mladini začeti, ako se hoče kaj doseči. Mladina se more podučevati v maternem jeziku, narodna zavest se ji more vcepiti v mlada rahla srca; rodoljubje naj jih ogreva in spodbuja v delavnost in marljivost.

Ako je to tako potrebno, zakaj nam pa ne preskrbi država takih šol? Ne moremo reči, da bi

se država prav nič ne ozirala na potrebe ljudstva. Enakopravnost je v Avstriji načelno priznana, in šolska postava sama prizná, da je le na podlagi maternega jezika pravo izobraženje mogoče. Ali preden se to vtelesi, kar postava velevala, bo preteklo še mnogo vode po Savski strugi. Kako neki naj postava kaj pomaga, če se ne spolnuje. A tu si upa vsak učiteljček postopati, kakor se mu ravno ljubi, ker so njega mučili z nerazumljivo nemščino ali laščino, tudi on tako dela, najbrž, ker je prelen, da bi se slovenščine temeljito naučil, ali pa, ker znabiti misli, da mora povračevati, kakor je prejel. Naj bi le ljudstvo strogo zahtevalo svojo pravico, saj poslednjič se vendar le dobí, če tudi ne vselej na prvem ali drugem mestu.

Ali preden to spoznanje predere po širokim svetu, preden se to, kar je načelno izrečeno, v dejanji izpelje, za to je treba mnogo mnogo truda in časa, na hip ne pade drevo. Naj bi si to naše ljudstvo zapomnilo.

Staro pravilo, da le tista šola kaj veljá, ki otroke v nemščini podučuje, se ne dá tako lahko odpraviti in pozabiti. Saj tudi nihče ne táji da je nemščina po naših krajih ali koristna, ali pa tudi neogibljivo potrebna. O tem ni prepira. Le o tem se tukaj govori, kaj je poglobitna stvar, kaj je podlaga vsacega izobraženja. Recimo pa, da smo na Kranjskem, kar se tega tiče, vsaj v ljudskih šolah nekaj na boljem, nam se dovoljuje podlago učenju staviti v maternem jeziku, a kako je to na mejah slovenskega jezika proti prekanjenemu Lahu in oholemu Nemcu, kako je to v Istri, na Koroškem in tudi na Štajarskem? Otroci se še brati ne naučé v maternem jeziku, in s tujim jezikom jih silijo, še preden so se v šoli vdomačili. Tu še le učiteljček-nemčur gospodari, ali sam iz privatne pridnosti, ali prisiljen! Kaj bi tudi ne, saj dobro vé, da ima zavetje za hrbtom. Se vé, da, ker so Lahi in Nemci na mejah vedno več upliva imeli, jim je šlo iznarodenje tudi bolj spod rok, da sedaj upliva in koristi ne pustijo radi iz rok in nezavedno ljudstvo še samo svoji nesreči pritrduje ali jo celó zahteva.

Tu nam zamore le slavna vlada pomagati s tem, da tirja strogo spolnovanje državnih in deželnih postav od vseh višjih in nižjih uradnikov. To spolnovanje državnih postav, zapoved in ukazov od vseh podrejenih uradnikov, mora vlada že vendar zavolj sama sebe in svoje avtoritete tirjati. Kaj bi si pa vlada izredila, naj bi pustila svojim uradnikom delati, kakor bi se jim ljubilo? Ne bomo preiskavali; a to rečemo, poštenega uradništva, ki je koštenjak in steber visoke vlade in države, gotovo ne. Da bi se morala potem pa tudi poštenost in zvestoba narodov omajati, je tako gotovo, kakor dvakrat dve štiri.

Rodoljubi slovenski so toraj mislili, da tisočletnico Metodovo ne morejo bolj dostojno, bolj častno praznovati, kakor da osnujejo „Ciril-Metodovo društvo“, ktero ima namen podpirati narodno šolstvo in s tem gotovo tudi visoki vladni pripomoči k dosegu spolnjevanja državnih postav. Kako in koliko se bode moralo tega in onega doseči, kdo bi zamogel določno že sedaj povedati? Poglobitna stvar je, da snujemo taka društva, in si volimo prave v boji skušene može za voditelje takim društvom. Nam veljá pred vsem pravilo: Pomagaj si sam in pomagal ti bode Bog. Moder gospodar v lepem vremenu streho popravlja, in jezovi pri vodah se gradé ob suši. To bi bila narodna stran takih društev in jih potreba v narodnem obziru za obstanek naše narodnosti. A Slovenci ne smemo pozabiti, da smo v večini katoliški narod, da nam mora pred vsem v čislju biti katoliška zavest, katoliško prepričanje; da, pri narodnih vprašanjih ne smemo nikdar pozabiti podlage vsega: „Krščanskega prava, krščanskih načel. Ako Gospod ne zida hiše, zastoj se trudijo delavci.“ Naše „Ciril-Metodovo društvo“ se ima pred vsem vpirati na krščansko podlago — šola mora biti pred vsem verska, to je v katoliški veri, v kateri je otrok krščen, se mora tudi naprej podučevati, če hočemo izrediti kedaj katoliške in značajne može.

Mar nimamo v Avstriji takih šol? Imamo jih, saj § 1 naših šolskih postav govori: Vse podučevanje mora biti n-ravno-versko. Kaj toraj tirjate,

LISTEK.

Trpljenje katoliške cerkve na Ruskem.

(Dalje.)

Tako je prišel velik del razkolniških Rusov pod Poljsko oblast. Vera in politika je svetovala katoliškim kraljem Poljskim, da bi sorodna ljudstva tesneje zvezali po zedinjenji v veri. Že pri združenji leta 1413 je bilo pogojeno, da imajo le Litvanci rimo-katoliškega veroizpovedanja enake politične pravice z Poljaki.

Sedaj se je začela po Rudeči Rusiji širiti unija, tako tudi po Valhiniji in Podoliji in na Litvonskem je pristopilo veliko plemenitažev k latinskemu obredu, a kmetje so se vztrajno držali grškega bogoslužja. Tako se je katoliška vera dalje in dalje širila. Mongolske vojske so upostošile veliko krajev v Beli Rusiji, katoliški poljski naselniki so obljudili te zapuščene kraje in so ustanovili l. 1361 latinsko škofijo v Haliči, temu so podredili škofije v Přemislju, Chelmu in Vladimirju. Prišli ste še dve škofiji v Kievu in Kremencah, a nadstolica v Haliču je raz-

padla in prenešana bila v Lvov. Nagradene so bile škofije z zemljišči razkolnih duhovnikov, ki so bila večidel brez gospodarja, ker je, se vé, nekatere razjarilo, dasiravno so bile rusinske škofije še zmirom bolje dotirane, kakor nove latinske. Ob začetku petnajstega stoletja bi bil najboljši čas dovršiti zedinjenje Latincev in Rusinov. Nadškofje poslani iz Bizanca, kupili so to čast z mnogimi denarji, oškodovali so čedo in so gospodovali tako nemarno, da so l. 1414 pregnali Grka Fotija iz Kieva. A žal, da je tačas papeže zadrževal nesrečni razkol na zahodu.

Videti je bilo, da bode smrtna stiska, ki je pretila grški državi po turški sili, pospešila versko zedinjenje. Na cerkvenem zboru v Ferari in Florenci je bila sklenjena unija 1438—1439; a zopet razrušena po grški verolomnosti. Za hudobijo je takoj prišla kazen, l. 1444 je bila pobita križarska vojna, ktero je papež Evgen na pomoč poslal cesarju v Bizancu pri Varni in l. 1453 je padel verolomni Carigrad v turško oblast.

Med cerkvenimi knezi, ki so bili pri cerkvenem zboru v Florenci, je bil tudi Izidor, nadškof v Kievu. Meseca septembra 1439 je zapustil Florencio ves razveseljen nad zedinjenjem zahodne in vzhodne

cerkve. Na povratku domov je poslal pastirski list vernim na Ruskem, Poljskem, Livlanskem in Litvonskem: Veselite se in radujte, cerkvi na vzhodu in zahodu toliko časa ločeni in sovražni ste se povrnilili po pravem zedinjenji k prvotni edinosti, k miru in ljubezni. Pred vsem prosim Vas Ruse, Srbe in Rumunce, da ne trpite med seboj mrženja do Latincev, ker vsi ste služabniki našega Gospoda Jezusa Kristusa. In vi, narodi latinskega obreda, objemite kristjane grškega obreda z enako ljubeznijo, ker vsi so krščeni. V Sandecu je sprejel Izidora Ladislav III., kralj ogerski in poljski, v Krakovem je obhajal daritev sv. maše po ogerskem obredu v latinski prestolni cerkvi. S tem je bila enakopravnost Rusinov od Poljcev zadosti označena.

A tako se ni godilo Izidoru v Moskvi, ki je bila podložna tudi njegovi cerkveni oblasti. Pri slovesni službi Božji je hotel sklepe Florentinskega zbora oznaniti in razložiti. Neizmerna množica z velikim knezom Bazilijem VI., kteremu je zgodovina pridejala ime „temačnim“, je čakala vrhovnega pastirja, okoli prestola kneza je bilo mnogo škofov, vsa duhovščina, imenitni v državi. Že vhod Izidorov v prestolnico ni ugajal, ker so pred njim nesli latinski križ legata (papeževga poslanca.) Še bolj

kar že imate? Toda potrpite, da se malo pogovorimo o tej reči. Kaj smo že poprej rekli: da boj za slovanstvo traja že tisoč let. Da, a še stareji je boj med resnico in lažjo. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. julija.

Notranje dežele.

Avstrija ima novega trgovskega ministra. Slezjski deželni predsednik, mejni grof Bacquehem, vsedel se je na ta stolec. Kakor naučni minister, tako je tudi novi minister še jako mlad mož, brez vsake politične preteklosti in bo moral še le pokazati politično barvo. Ker je to že druga primerno še jako mlada moč, katero je **grof Taaffe** v svoj kabinet poklical, se pazljivo čitatelju skoraj dozdeva, kakor bi se na ta način grof Taaffe sam pomladiti hotel, ako se bo namreč s samimi mladimi močmi obdal. Pa še nekaj se, čim dalje tem bolje, kaže. Grof Taaffe si prizadeva, kakor se misli, svoj kabinet iz okvirja sedanje večine venjak spraviti, ga dvigniti nad stranke. Poslednji ministerski imenovanji, Gautschevo namreč in pa Bacquehemovo, res nekoliko na to kažejo. Povsod se kabinet popolnuje z možmi tiste stranke, ktera ima v državnem zboru večino, le v Avstriji z možmi neznane barve. Ne vemo, koliko je varnosti ali nevarnosti pri tem za Taaffejev kabinet, in prav lahko mu zna popolnoma spodleteti, kar je nekoliko že letos kazalo, kedar so se namreč o petroleji pogovarjali. Grof Taaffe se vse premalo ozira na desnico in njene želje, sicer bi se moral vendar-le drugače proti njej obnašati. Po celem svetu sta večina v parlamentu in kabinet v najtesnejši dotiki med seboj, le pri nas tega ni več, odkar je Taaffe jel ministrovati. Več ali manj se je pa proti temu načelu v Avstriji tudi že poprej grešilo. Toraj grof Taaffe prav za prav z jako veliko nebriznostjo do svojih prijateljev le nadaljuje, kar se je zdavnej pred njim pričelo.

Slezija morala bi biti dežela, pred katero naj se starozakonska Palestina ali obljubljena dežela kar skrije, če bi bile razmere v resnici take, kakor jih je „Fremdenblatt“ narisal in na rovaš dose-danjemu deželnemu predsedniku Bacquehemu zarezal. „Fremdenblatt“ mora jako dobre naočnike imeti, da v Sleziji ravno v Bacquehemovi dobi vse tako rožno vidi. Kolikor se spominjamo, se ni kmalo iz ktere koli slovanske dežele, uboge Slovake pod visoko Tatro izvzemši, toliko vpitja o neznosnem pritiskani Slovanov na steno čulo, kakor ravno iz Slezije. O neskaljenem mednarodnem miru, kterega „Fremdenblatt“ ondi povsod vidi, nam ni prav nič znano, razun če je morda to mednarodni mir, da Slovan povezan na rokah in nogah na tleh leži. Vse to ni družega, kakor gnjusno židovsko prilizovanje vsaki viši osebi, da sme potem nižjim bolj zobé kazati, bolj čez cerkev, duhovščino itd. zabavljati, zanašaje se na svoje prejšnje zasluge; saj zna novi kupčijski minister, česar se tudi nadjamo, ves poštnjak in tudi strokovnjak biti v svoji novi službi, a za tako židovsko prilizovanje bo potem toliko manj dajal.

Z novo postavo o preskrbljevanji članov stalne vojske in njih družin, ako jim nesreča očeta vzame, izišla bo menda ob enem tudi nova postavba, ki bo določevala **vojaške žentive**. Razloček med dose-danjo in novo vojaško žentivanjsko postavbo bo jako velik. Dosedaj je od polkovnika nazaj doli vsak častnik potreboval 12 tisoč kavcije, če se je hotel ženiti, oziroma tudi 24 tisoč, če ni bil še 30 let star. Po novi postavi se bo kavcija ravnala po častnikovi sto-

pinji, katero v cesarski vojski zavzema. Poročnik in nadporočnik se bo moral izkazati, da ima 1000 gld. postranskega dohodka, če si bo hotel naložiti zakonsko butaro na pleča. Potreboval bo toraj kavcije 20.000 gold.; če pa ni še 30 let star pa za 50% več, toraj 30.000 gld. Stotnik, ki se bo ženiti hotel, bo moral dokazati 800 gold. postranskega dohodka, kterega mu bo kavcija v znesku 16.000 gld. dajala. Major in podpolkovnik imata že precej veliko plačo, za to se od njiju le še 600 gold. postranskega dohodka zahteva, kteri se bo iz kavcije 12.000 obsegajoče nabiral. Polkovnik ne potrebuje po novi postavi nobene kavcije več, ker mu je plača toliko nese, da bo lahko živel, če se tudi oženi. Do sedaj je smela le šestina vseh častnikov oženjena biti, od slej na dalje se bo lahko oženila četrtina, če bo namreč zadosti bogatih uvest dobila, kterih očetje bodo tisoče zgoraj navedene za doto šteli. Kdor bi pa še na ženitev mislil, ki ima že šest križev na pleh, tisti mora pa priložiti revers, da se za svojo bodočo ženo odpove vsakej preskrbnini iz cesarske blagajnice. Drugim vdovam se bo pa po novi postavi preskrbnina določila; po stari pa niso nobene imeli. Le generalova vdova je dobivala na leto po 600 gold. penzije.

Vnanje države.

Veliki knez Vladimir je potoval po deželah ob Baltiskem morji. Povedali smo že svoje dni, da hočejo **Rusi** tam postopati, kakor n. pr. postopajo Nemci in Lahji po slovenskih deželah, a to boli Nemce tolikanj bolj, ker jih je ruska vlada dosih-mal pestovala. Kneza Vladimira so sicer spoštljivo sprejemali, to se zna, ruski publicist Slucevski, ki je bil v spremstvu velikega kneza Vladimira, tudi ne more dosti pohvaliti lojalitete ondatnih prebivalcev, ali bode pa porusovanje teh dežel zaradi tega ponehalo? Dopisnik v „N. f. P.“ misli, da bode pritisk od verske strani prijenjal, to je, ondatnih luteranov ne bodo več silili v rusko državno cerkev, a ruski jezik bodo vpeljali po vseh nemških šolah v teh deželah; zaprli so tam v Rigi okrožno šolo, ki že obstoji nad sto let, iz nje mislijo napraviti državno šolo. A v Rigi ruske šole ni potreba, ker na tem zavodu je bilo zadnjem poletju med 325 učenci le 7 Rusov. Komaj verjetno? Morda gré pa le za to, da se tam poleg domačega nemškega jezika vpelje tudi ruski jezik za učno stvarino. No, to pa ni taka goropadna krivica. V Kurlandiji zaodvra-čuje Kapuštin učence prišedše iz Litavije od nemških šol. — Iz baltiskih okrajev selijo se bolj pre-možni Litavci v bližnje gubernije Smolensk, Vitebsk in Pleskav. — Ako Rusi državni (ruski) jezik silijo po šolah, imajo krasen izgled nad sosedni Pruso-Nemci. — Njih ravnanja ne opravičujemo, a lahko ga razumejo. Z iztiranjem tujcev ni začela Rusija, marveč Prusija. — Rusi so tudi prisiljeni s carino zavarovati meje pred nemškim blagom, ako nočejo uničiti domače obrtništve. V Moskvi se nemško blago bolj v ceno prodaja, kakor domače rusko.

„Journal de St. Petersburg“ prav ostro piše zoper **kneza Aleksandra**. Dolži ga, da je v porazumljenji s Porto prelomil pogodbo, sklenjeno z velevladstvi. — Ta mi je prijatelj, ki mi pomaga, mislil si je brzkone knez, ko je tako rekoč brez vse pomoči sklenil pogodbo z najbližnjim sosedom, ki mu je bil po naslovu vrhovni gospod; drug sosed — Srb — ga je napadel, in dasiravno premagan — odlašal je mir z njim skleniti. Rusi pa niso zoper Bolgare, a pozabiti ne morejo, da se je knez osvobodil turške nadvlasti ter Bolgarsko zvezal z Vzhodno-Rumelijo, a še za privoljenje ni vprašal ne. Le razaljen napuh!

Varšava je nekoliko na novo vtrjena deloma so pa vtrdbe popravljene; sedaj hočejo pa še vtrdbe okoli Medlina popolniti. Štiri trdnjave (forts) bodo napravili take, kakor zahteva moderno vojevanje, a iz novega bodo postavili 8 trdnjav. Na progi (želez-

nic) Chelm-Varšavski bodo zidali več novih vojašnic, in pri Zulinu bodo baje napravili vtrjen tabor.

Sobranje v **Bolgariji** je izročil knezu adresu (odgovor na prestolni nagovor). Izraža se veselje, da se je unija dovršila z Bolgarci, in upa, da bodo zanjprej le jedni stroški za delo, ki se ne bode več delilo; sobranje se zahvali za veleudnje velevladstvom, posebno pa Rusiji za skazane dobrote.

Bavarski princ-vladar je prisegel, kakor že znano v ponedeljek 28. t. m. Princ Luitpold je stopil k prestolu in minister prava je prebral pri-sego, kakor se tirja po vstavi. Predsednik državnega zbora Frankenstein je potem nagovoril princa in se je zopet spominjal žalostne zgube pri kraljevi hiši, omenjal je tudi bavarskega ljudstva ter rekel, da se z zaupanjem ozira na vladarstvo. Povdarjal je go-vornik pogodeb, ki že 16 let veljajo brez premembe in je trikrat navdušeno zaklical „slava“ princu-vladarju. Princ Luitpold se je zahvalil predsedniku, ter je rekel, da ga je Božja previdnost v pozni sta-rosti poklicala k vladni in mu naložila težko dolžnost. Naj mi bode mogoče, rekel je konečno princ Luit-pold, da bi mogel kaj storiti na korist zvestemu ljudstvu. Tega si presrečno želim. Bog mi daj svojo pomoč! To rekši, priklonil se je zbranim, podal Frankensteinu roko in zapustil dvorano.

O posojilu, kterega je ranjki zblazneli kralj Ludovik po celem svetu in v resnici tudi na Fran-coskem iskal, je nekaj vendar-le resničnega. Cesar Viljem je to sam priznal, toda v besedah, ki so bile za ranjkega kralja jako častne. Da bi bil pa kralj Ludovik z grofom Pariškim kake dogovore imel, s kterimi bi mu bil mirno nobenostranost Bavarske v slučaju francosko-nemške vojske obetal, ali pa mu še celo Bavarsko prodati hotel, kakor so nekteri trdili, niti besedice ni res, kakor sedaj mnogo časnikarjev pripozna. Ranjki Ludovik je res po celem svetu poskušal, kje bi se posojilo dobilo, kterega bi bil v znesku več milijonov potreboval. Ker se je sam ljudi bal, naročal je svojim služab-nikom, kamornikom in sploh takim ljudem, ki so njegovo zaupanje imeli, da naj mu na tem ali na onem vladarskem dvoru v Evropi, kako posojilo preskrbé. Deloma jim je sam narekaval, v kterem smislu da naj pišejo, deloma je pa to delo oskr-boval njegov služabnik Mayer, ki je vžival vse nje-govo zaupanje. Da bi bil kedaj komu obetal, da bo v slučaju vojske med Nemčijo in Francosko Ba-varska nevtralna ostala, če bi se na Francoskem posojilo dobilo, o tem se ne nahaja nikjer nič za-pisanega. Pač pa se bere v zapisnikih misel, da bi kralj rad Bavarsko prodal, ker se nadja, da si bo v kratkem drugo absolutistično kraljestvo pridobil. No, če mu je bila božja roka v njegovi smrtni uri milostna, se mož ni motil, kajti prišel je v drugo kraljestvo, katero se v resnici absolutno vlada, če za kralja — o tem se še nikjer ne bere.

Francoska republika se je s postavo o izgonu princev prav zdatno približala svojemu — grobu! Princi so odšli, manifesti pa in vpliv taistih na narod so pa ostali in iskra po raznih strankah zanetena se je že vžgala in vspela do plapolajočega plamena, ki se je pokazal v podobi starega sovraštva med rojalisti in imperijalisti, ali med stranko orlean-ske in napoleonske. Glasilo prve, „Soleil“ trdi, da je manifest grofa Pariškega vse monarhiste združil in za idejo pridobil, da mora grof Pariški prestol francoske zasesti; glasilo Napoleonovo „Patrie“ pa pravi, da manifest grofa Pariškega ne velja, ker ga današnji rod ne umé. Dediči cesarske krone so edino le Napoleonovi in imajo pravico do nje, ktera izvira iz pogodbe, katero je narod sam s cesarsko bišo francosko sklenil. Monarhistsko načelo grofa Pariškega se pa le na združenje v francoski revo-luciji opira in iz tiste svoje pravice izvaja. Če se je s prognanstvom grofu Pariškemu res kraljevi pečat na čelo vtisnil, to prav v tisti meri tudi o

nemilo je dirnilo fanaške razkolnike, da je Izidor pri maši imenoval papeža in zanj molil.

Po sveti daritvi je stopil Izidorov dijakon na leco in je razglasil dekret o uniji. Vedeli so, da ga je podpisal grški cesar in jutrodeželni patrijarhi in zato se ni nihče izmed bojarjev ali škofov upal pō-vzdigniti glasú. Takrat je poskočil temačen Bazil in je zakričal, grški škofje so v Florenci cerkev izdali. Glasno klicaje pritrjevali so zbrani škofje in popi velikemu knezu in so občudovali modrost Bazilejevo, ki edini resnico spozna in jo brani. Kakti kriv pa-stir, dušni morilec in razkolnik je bil Izidor v ječo vržen in kakor po čudeži je odšel smrti na gromadi. Tako se je Moskva in ž njo Veliko Rusija za zmirom odtrgala od Kieva in od zedinjenja z zahodom. Moskva je bila, ko je Carigrad padel, središče grško-razkolniške cerkve. Sultan je podedoval svetovno oblast bizantinskih cesarjev, veliki knez v Moskvi in po njem car duhovno oblast.

Veliko je bilo na tem, da bi bili vsaj Rusini in Mali in Beli Rusiji vesti ostali uniji. Ladislav III. je storil vse, da ogladi pota. V petek po peti ne-delji v postu leta 1443 je izdal iz Bude postavbo, ki je priznala grškim škofom in njih duhovščini iste pravice in časti, kakor latinskim škofom in mašnikom.

Leta 1504, 1543 in 1621 je bila ta postavba na novič zatrjena. Vnanje opovire so toraj odpravili; Rusini so smeli ohraniti vzhodni obred in njih du-hovščina je bila v državnih rečeh enakopravna z latinsko. Po vnanje je bila tudi unija izpeljana v Kievu in v Beli Rusiji. A s tem rusinska cerkev ne dobi notranjega duhovskega življenja. Tega ni mogel storiti metropolit Izidor, primanjkovalo mu je du-hovščine, ki bi bila navdihnjena apostolskega duha. Oženjeni popje so bili vsi zatopljeni v posvetno in sila nevedni; samotarci po samostanih so bili le ne-koliko više. Ob kratkem: „sol zemlje se je spridila“ in Izidor ni imel pripomočkov, da bi dobil novo gorečo duhovščino. Tako je unija v Florenci sedaj in sedaj spala smrtno spanje in l. 1520 je prišel od-ločen razkolnik na škofijski stol v Kievu.

2. V novič zedinjenje z Rimom.

Sedaj so prišli najbolj žalostni časi za Rusine. Bil je čas, ko je menih iz Vitenberga razvil zastavo verskega upora in vzel Nemčiji edinost in moč. Iz Nemškega in Českega razširil se je zleg tudi čez Poljsko, in ker je tam vse hrepenelo po novotarijah in brezkraini nezavisnosti, ki je navdajala več polj-skih plemenitnikov, pripravljena so mu bila že pota. Po številnih nemških naselbinah sé je najprej vko-

reninila nova vera in je preplavila, ko so le nekaj malega poskusili, postaviti ji jezove, vso Poljsko. Pod poljskim varstvom je smel Albert Pruski pre-lomiti svojo obljubo in sveto prisego ter spremeniti njemu izročeno redovno zemljo v svetno kneževino. To ropanje, kterega se je vdeležila tudi poljska zemlja, maščevalo se je britko nad kraljestvom.

Iz poljskih provincij se je razširil upor, ne da bil najdel ustavljanje. Plemstvo je sprejelo radostno novo vero, ki mu je obetala, da se bode lahkoma kazala, ugrabil cerkveno premoženje in — cerkveno vlado; poleg tega nevedni popje niso mogli vere braniti. Tako je prišlo, da je od 600 plemenitih rodovin v palatinatu „Novogrodskemu“ ostalo zvestih veri svojih očetov komaj 16, kakor poroča o. Skarga S. J. Le rusinski kmetje so se držali stanovitno prejšnjega in so se udali sili k večjemu le na videz. A sila ni zaostala; kajti kolikor je bilo plemenitni-kov — nekako 100.000 — toliko verskih samosil-nikov je rodila nova vera. Knezi so škofo postav-ljali in odstavljali, isto tako so delali plemenitaži s popi po občinah; seveda kupčevalo se je nesramno za škofijo.

(Dalje prih.)

obeh principih velja, ki sta z njim vred izgnana. Republikanski listi pa oba manifesta enako odločno zametujejo in na svojo stran zavijajo.

Včeraj smo si površno ogledali manifest grofa Pariškega; oglejmo si danes onega, ki ga je izdal **princ Viktor Napoleon**. Začenja ga ta prestolni pretendent z zahvalo pristajam, da so se tako v obilnem številu javno zanj potegnili in pravi: „Zahvaljujem se Vam za Vaše dokaze sočutja. Od mene ne pričakujte nikakega ugovora proti nasilstvu, ki me je doletelo. Sedanja vlada je nezmožna vladati, za to je pa mirne ljudi izganjati začela. Prav nič se ne pritožim, pa se tudi ne čudim ne, da je tako! Še celo hvaležen sem republiku, da je z izgonom toliko časa odlašala, da mi je bilo mogoče v francoski armadi služiti. Prognanstvo moje vere na našo pravično stvar ne bo nič omajalo in me tudi ne bo oviralo, da se ji bodem vedno in ves žrtvoval. Če tudi bom daleč od Vas, če prav me še marsikaj grenkega čaka, ostal bodem vendar le načelom cesarstva do smrti zvest, kakor sta to razumela Napoleon I. in Napoleon III.; kakor je to razumel princ Lulú, čegar junaštvo jaz občudujem, prezgodnjo smrt njegovo pa objokujem. Ta načela so tudi Vaša načela, kajti narod sam jih je potrdil. Danes prav tako, kakor v začetku stoletja pomenjajo še vedno: suvereniteto naroda, stanovitno in trdno vlado, enake pravice in spoštovanje veroizpovedanj, mir med mestjani in osnovano demokracijo. Le pogum, saj je narod že dostikrat dokazal, da se ne briga dosti za pregnanstvo, kamor nas naši nasprotniki pošiljajo. Na ta narod se zanašam, da mi bo svoje dni vrata v francosko deželo zopet odprl. Kedar bo pa ura prišla, verjemite mi, da me ne bode te pogrešali pri velikem delu, ktere ga mi nalaga ljubezen do domovine in pa moje ime. Na svidanje.“

Angleški prestolni govor, s katerim je minuli petek kraljica Viktorija sedanji parlament zaključila, se glasi: „Milordi in žentlmeni! Sklenila sem, da Vas še poprej odvežem Vaših dolžnost, preden Vam postavna dōba poteče. Za ta korak sem se odločila za to, ker mi je na tem ležeče, da izvem mnenje naroda o jako imenitni zadevi, o napravi postavodajalne zbornice na Irskem namreč. Zarad tega me je volja sedanji parlament takoj razpustiti. Na veliko srečo so naše razmere z vsemi državami na vso moč prijazne. Prav zadovoljnega srca Vam dalje javljam, da je vojni ropot Srbov nasproti Bolgarom vsled modrih svetov velesil po milosti sultana vtihnil in se polegel; kakor tudi, da se je na Grškem vihar polegel, ki se je nekaj časa svetovnemu miru grozil. Ondi že več časa prav tako pridno razorožujejo, kakor so se poprej oboroževali. Razmere v Egiptu so se zboljšale in mi je bilo mogoče število vojakov zdatno zmanjšati. S špansko vlado smo sklenili pogodbo, po kateri, če jo bodo kortesi sprejeli, se bo naša trgovina ondih razširila in pa uvoz naselbinskih pridelkov se bode pomnožil... Žentlmeni zbornice prostakov! Zahvaljujem se Vam za denar, ki ste ga dovolili za javne potrebe“. Kraljica na to našteva posamične postavne, ktere je v najnovejšem času potrdila. Najvažnije med temi so: postava o gorjanskih zakupnikih; postava o preosnovi zdravniške službe; postava o otročjem varstvu; postava o mednarodnem varstvu literalnega lastništva.

Londonska poročila hočejo vedeti, da bi zaradi Bolgarije vendar-le utegnili priti do vojske med Rusijo in Turčijo. Porta, tako se pravi, še ni odgovorila na rusko noto, v kateri se povdarja, da je vzhodno-rumelijski štatut prelomljen, in da naj bi Porta vmes segla. Porta se brani razpustiti vojske. Dunajska in Berolinska vlada svetujeta Turčiji, da naj bolj določno postopa zoper Bolgarsko, sicer bode Rusija vmes segla. Bolgarska adresa ima besedo (passus), v kateri se izreka vdanost bolgarskega ljudstva do cara, osloboditelja in pokrovitelja Bolgarske. — No, kedar bodo hotli vojsko začeti, bodo že vzrok našli, netiva je dosti nakopičenega, kedar pače iskra, bode začelo goriti, tako, da bode ves svet čutil.

Izvirni dopisi.

Iz Novega mesta, 27. junija. Dolgo je stiskala huda suša okolico — sedaj pa je prišel dež, ki skoraj noče jenjati. Vse zopet zdihuje po lepem vremenu, da bi zamogli opravljati svoja dela in opravila po polji. Večkrat je že tudi pretila huda ura okolici, vendar do sihdōb še ni učinila znatne kvare. Bog obvaruj revnega kmeta še dalje uime!

Če tudi nekaj časa sēm skoraj vsak dan dežuje, bilo je v 24. dan junija — na praznik sv. Rešnjega Telesa — jako lepo in vgodno vreme, da se je procesija jako lepo in dostojno vršila. Vdeležili so se je vsi načelniki raznih uradov, tudi c. kr. profesorji z ravnateljem, kar se že nekaj let sēm ni zgodilo. Slavnost je povzdigovala letos tudi jako lepo petje tukajšnjih dijakov. Tako lepega moškega pevskega zbora že zdavnej ni bilo, nego je letošnji dijaški. Kinč zboru so tudi dijaki, ki so morali ostaviti gimnazijo v Celji iz znanih vzrokov. Novomeščanje bode gotovo hvaležni Celjanom, če

jim vsako leto pošljejo tako vrlih dijakov sēm; tudi tukajšnja gimnazija se bode povzdignila s tem.

Ko je bila okoli 11. ure končana cerkvena slovesnost in jeli ljudje odhajati iz cerkve, pričnē se voliti gosti dim proti nebu iz kake pičle četrte ure od mesta ležeče Gotnevasi. Ker je veliko udov uniformiranega meščanskega kora in bande tudi pri požarni straži, razkropē se hitro, opustivši običajne navade in hitē vasi na pomoč. Velika sreča za vās je bilo to, da ni bilo vetra in pa, da so ljudje ravno šli od farne službe božje, ko se je pokazal petelin na strehi. Hitri pomoči požarne straže in pa ljudi je zahvaliti, da so ogenj omejili. Pogoreli ste le dve hiši sredi vasi, če tudi je na okoli le kakih 6—8 metrov oddaljenih več s slamo kritih hiš. — Kako je nastal požar, ki bi bil lahko vso vas spravil v največo bedo? Zopet so bili otroci, ki so zažgali. Deček in deklica sta bila sama doma in zakurila v skednji. Kedar se bodo vendar stariši spametovali ter spoznali, da ne grē otrok puščati doma brez nadzorstva! Od ponesrečenih je bil le jeden zavarovan za majhno svoto.

Iz Senožeč, 30. junija. Nevihta se bliža, ko to pišem. Od daleč se sliši votlo gromenje, ktero je vedno bližje in glasneje. Črni oblaki zbirajo se nad nami in že so jele padati posamezne kapljice. Vsak hiti si iskat zavetja. — In ko si to ogledujem, postajam otožen in vriva se mi misel: glej, tudi tvojemu milemu narodu žugajo viharji! Kako potrebno bi mu bilo varno zavetje! Presrečna ideja, napraviti zavetja narodu — nasip proti nasprotnim elementom — rodila se je v Ljubljani; od vseh strani slovenskih pa jej odmeva glasno pripoznanje.

Kar mogoče, tudi mi skušamo, nabrati gradiva za vstanovitev narodnega zavetja. Vstanovili smo podružnico sv. Cirila in Metoda, in včeraj imeli smo občni zbor, ktere ga so se vdeležili tudi vrli rodoljubi iz sosednega nam Razdrtega.

Preč. gosp. župnik J. Okorn, začasni prvomestnik, nagovoril je zbrane ude. In njegov nagovor, kako je bil jednat, kako segajoč do srca! Tako vneto zamore govoriti le tisti, čegar srce čuti z narodom, trpi z narodom. Naravno je, da je bil pri volitvi odbora enoglasno voljen za prvomestnika. Enoglasno bili so voljeni v odbor tudi gg.: župan Demšar postal je blagajnik; kaplan Berce pa tajnik. Za namestnike voljeni so gg.: Hinko Kavčič, J. Prhave in J. Kambič. — Ko je bil g. H. Kavčič voljen zastopnikom naše podružnice pri občnem zboru glavne družbe, polagali smo mu na srce razne nasvete, ktere naj bi stavil pri občnem zboru v boljši prospeh društva.

Zadnja točka našega programa vršila se je pri hramu naše pivarne — pod lipo — kjer so nam prijazni gospodje opravitelji hladili grla z izvrstno domačo pivo. — Družbo, tukaj zbrano, moral bi videti naroden renegat ali mlačen narodnjak. Prvi bi se moral razjokati, a drugi se prebuditi! Dva gospoda rodoljuba z gospema iz Trsta, vrli Razdrčani in domači zbrani: enega srca, enih želja! Kako so ti gibale srce primerne napitnice, vrsteče se s popevanjem krasnih narodnih pesem! Da, pri pesmi „Lepa naša domovina“ videl si v očesu marsikoga igrati solze!

Podružnica je toraj vstanovljena in šteje blizo 40 udov. Pričakujemo pa, da se bo to število kmalo zdatno pomnožilo. Naša podružnica je prva na Notranjskem. Pridobila si je razun v Razdrtem tudi nekaj udov v Hrenovicah in v Postojni. Po izgledu teh naj bi pristopili še drugi zavedeni narodnjaki iz imenovanih krajev in tudi oni iz Vrem, Divače, Ubeljskega itd. Tako bode podružnica močna in se lahko lepo razcvitala. — 3. —

Iz Čapovana, 18. junija. (Notarjem.) Na prošnjo tukajšnje katoliško-politične čitalnice od 7. februvarja t. l. vročeno po državnem poslancu vitezu dr. Tonkli-ju, je c. kr. justično ministerstvo z odlokom od 26. maja 1886, št. 8998 določilo, da se ustanovi v Gorici še eden c. kr. beležnik. Konkurs za to službo bo razpisan z opombo, da kdor hoče to stopnjo dobiti, mora dokazati polno znanje v besedi in pisavi nemškega, italijanskega in slovenskega jezika.

Justično ministerstvo je s to naredbo jako vstreglo slovenski Goriški okolici. V Gorici stolujejo sicer trije beležniki, ali dva radi starosti le počasno vstrezata strankam, ki morajo časi prav dolgo čakati, da pridejo na vrsto. Vstreglo nam je pa posebno v tem, da od novega beležnika zahteva polno znanje slovenskega jezika v besedi in pisavi... „dass als Erfordernis zur Erlangung derselben

(Stelle) die volle Kenntnis der deutschen, italienischen und slovenischen Landessprache in Wort und Schrift nachgewiesen werden müsse“. Do zdaj imamo le enega, a od starosti že oslabelega notarja, ki je zmožen in voljan pisati tudi v slovenščini; drugi trije so nezmožni našega jezika.

Ker Goriške notarje večinoma Slovenci obiskujejo, je gotovo, da spreten Slovenec-notar bi imel v Gorici obilno dela in zaslužka. Iskreno toraj želimo, da bi to stopnjo zasedel jeden naših mož.

Domače novice.

(Trubarjev večer.) Pisateljsko podporno društvo napravi v soboto večer ob 8. uri ustanovitelju slovenske književnosti, Primožu Trubarju, v spomin njegove 300letnice slavnosti večer s skupno večerjo v Ljubljanski čitalnici steklenem salonu. Kuvert za gospode velja 1 gld., za dame pa po 50 kr.

(Za trotoar po sv. Petra cesti) potegnil se je jako toplo v poslednji seji mestnega odbora odbornik g. profesor Zupan. Letos bi se dal še prav lahko napraviti od frančiškanske cerkve pa vsaj do mesarskega mostu, drugo leto pa dalje do Šempeterske cerkve po obeh straneh ceste. Predlog se je izročil stavbinskemu in finančnemu odseku na sporočanje.

(K nesreči o času procesije pri sv. Jakobu) v nedeljo dostavljamo: res je, da je oseba neprevidno zapalila deklici pajčolan pri Šentjakobski procesiji; toda deklici se, hvala Bogu, tudi narmanjši zlo ni zgodilo.

(Imenovan je) c. kr. poštni oficijal g. Henrik Blumauer tukaj za c. kr. poštnega blagajnika v Beljaku.

(Vojaška godba) svirala bo ob lepem vremenu v nedeljo 11. in 25. julija ob 1/2 12. uri v „Zvezdi“. Dne 5. in 19. julija zvečer svirala bode po mestu počitnico.

(Porotna sodnija) obsodila je danes starega tatú Antona Korbiča na pet let v hudo ječo. Letos ob novem letu je iz Grada prišel, kjer je zaradi tatvine štiri leta presedel in meseca marca so ga na Viču že zopet imeli, ko je ravno hotel neko skrinjo sprazniti.

(Selilnega reda) menda na celem svetu tako neumnega ne najdete, kakor ga imamo v Ljubljani. Le dvakrat na leto in to spomladi o sv. Jurju in vjeseni o sv. Mihelu se smeš seliti, če ti ne ugnja stanovanje. Po drugih mestih si ga lahko vsako četrto leta prebereš. Veliko hvalo si je prislužil zaradi tega g. podžupan Petričič, ki je v poslednji seji mestnega odbora stavil predlog, da naj se dosedanji selilni red odpravi in nov vpelje. Na podlagi novega selilnega reda naj bi se stanovanja štirikrat na leto odpovedavala in naj bi se ljudje tudi štirikrat lahko selili. Za odpovedi naj bi se določil čas od 1. — do 14. januarja, kdor se misli seliti spomladi v začetku aprila; od 1. — 14. aprila, kdor si želi stanovanje spremeniti v začetku julija; od 1. — 14. julija, kdor si stanovanje zameni v začetku oktobra in od 1. — 14. oktobra, kdor bi rad v drugo stanovanje prišel v začetku januarja. Predlog se je izročil pravnemu odseku v sporočilo. Mi mu nimamo drugega dodati, kakor, želeli je, da bi kmalo veljavo dobil.

(Poročil se je) danes v Kranji gospod dr. Edward Šavnik, zdravnik, z gospico Olgo, dr. Mallyjevo hčerjo.

(Finančni komisar) postal je dosedanji finančni koncipist v Mariboru g. Simon Goričnik.

(Celjska posejilnica) naznanja, da se ji uloge lahko tudi potom poštne hranilnice pošiljajo.

(Kdo hujska in zabavlja?) To vprašanje se je nedavno na Štajarskem prav jasno rešilo. Našim čitateljem je znano, da so letošnjo spomlad v Šmariji na Štajarskim vsi ondašnji krčmarji dvema c. kr. okrajne sodnije adjunktoma, dr. Wagnerju in Doxatu hrano odpovedali. Dotična sta vsled tega od županstva kot krajnega redarstva zahtevala, da naj kliče dotične na odgovor, kar se je tudi pošteno zgodilo. Šmarijski župan je vse dotične krčmarje na protokol vzel in iz tistega navajamo tukaj le en sam odgovor krčmarja Karola Jagodica, ker se nam najbolj karakterističen zdí zaradi pojasnila socialnih razmer, v kterih se oba adjunkta nahajata. Čujmo, kaj Jagodic na protokolu povē: „Petindvajset let sem že krčmar in vsakemu, kdor v mojo gostilno pride, po svoji moči z jedačo in pijačo rad

postrežem. Res je, da sem dné 21. aprila obema gospodoma pristavoma hrano odpovedal. Stori sem to iz sledečih vzrokov: 1. Gospoda sta silno surovo z mojimi posli postopala. Tri natakariče so mi v kratkem času službo odpovedale, ker sta jih gospoda pristava z „Gesindel“, „Bagage“ itd. pitala. 2. Sta omenjena gospoda dné 21. aprila tudi nad mano režala in me iz lastnih mi prostorov venkaj gonila, ker sem hotel nek med njima in natakaričo nastali prepir poravnati. „Marseh hinaus!“ sta mi nasproti kričala! 3. Nikdar nista bila zadovoljna ne s brauo in ne s cenami, ter sta mi navadno pri posamičnih jedilih po 4, 6 ali celo 8 krajcarjev utrgovala, češ, ne plačam, pa je! Glejte, n. pr. telečji zrezek v mesnici 25 kr. velja. Jaz sem ga gospodoma računil le po 24 kr., in vendar sta mi pri tistem po 4 do 6 krajcarjev utrgovala. Gledé kosila mi je sledeče opomniti: Vsak izmed obeh si je opoludne lahko dvoje vrste zakuhanu juho volil in če mu nobena ni ugajala, mu je bila še čista juba z jajcem na razpolaganje. Meso sta imela vsak dan s tremi ali štirimi prikuhami na izbero in sta za vse to le 26 krajcarjev plačevala. Ob nedeljah in praznikih sta prav za to ceno po vrhu še kurjo ali pa telečjo pečenko s salato dobila; če pa tega ni bilo, sta pa močnato jed imela. 4. Gospodoma sem bil dalje tudi zaradi drugih gostov prisiljen svojo krčmo odpovedati, ker sta mi domače goste, če se je sploh še ta ali oni tu pa tam pokazal, z „windischer Trottel“ in „denuncianten“ odganjala in to tako glasno, da je vsak lahko slišal. Vsled tega pač ni bilo čuda, če so mi vsi domači gostje izostali.

Kedar so pa ptuji gostje v krčmo prišli, ki ravno niso bili juristi, pač pa ali grajščaki ali pa popotni ljudje, sta pred njimi omenjena gospoda navadno pljuvala: „Pfui, ist schon wieder ein solch' gestunkene jüdische Bagage da!“ (Fej Vas bodi, je že zopet židovski smrad tukaj!) Nikogar več razžaljenih ni bilo pozneje v mojo gostilno. Več nego poldrugo leto sem to zabavljanje mirno poslušal, pri vsem tem pa njima na ljubo celo zimo veliko sobo kuril, lastno natakaričo najeto imel in vse to le za enega ali pa drugega teh dveh gospodov. Če je poleg njiju še kak drug prišel, prišel je le večerjat. Pit je šel pa vsak pozneje drugam, kjer se je brez zabavljanja bolje zabaval. V dokaz naj Vam to-le služí, da so se Šmarijci, kakor ptujci edino le zaradi omenjenih dveh pristavov moje gostilne ogibali; odkar sem jima hrano odpovedal, jeli so se mi prostori zopet polniti in gostov imam sedaj vsak večer vse polno. Gospoda in kmetje zopet k meni zahajajo, kakor poprej in reči moram: hvala Bogu, da se mi je obrtnija zopet zboljšala. Prepričan sem, da bi takoj zopet vse te goste zgubil če bi ona dva gospoda pristava nazaj vzela. Kaj takega se pa od mene, ki silno veliko davka plačujem, vendar ne morem zahtevati. Sicer se pa ne branim jima hrano dajati, toda le na dom; njun sluga naj po njo hodi, če jo zahtevata, opoludne od 12. do 1. ure. zvečer pa od 7. do 8. ure in pa stalne cene se morajo določiti, da mi ne bodeta utrgovala, kakor bi se to njima poljubilo.“ Ubogi kmetje, ki se morajo takim ljudem pokoriti!

(Č. g. Janez Lednik), kaplan v Žaveu, dobil je faro sv. Janeza v Podsredi.

(Museum) se imenuje nov česki list, kterega so začeli izdajati zedinjeni bogoslovci češko-moravski. Izhajal je dozda skozi 20 let litografovan, a letošnje leto so si domoljubni bogoslovci ustanovili lasten tiskan časopis. Vsakako priznanje vredno! Vsebinska prvega zvezka: — Ve jménu Páně o stupeň výše! (pesen). — Abraham Skultetus a Antonín Koniáš — Svatá noc (pesen). O principu národnostním — Růženeček (pesen). — Obrázek z osudův a poměrův Slovenských. — Ve vlaku (pesen). — Dobré dítě. — S-cesty do Chrvatska. — V prvem zvezku je slika J. J. Strossmayerjeva, v drugem nadškofa dr. Fr. Bauer-ja. Obseg tedaj bogat in mnogovrsten. Vrednik listu je J. J. Vejchodský, bogoslovec IV. leta v Brnu.

Telegrami.

Dunaj, 1. julija. Novoimenovani trgovinski minister je danes dopoludne prisegel cesarju zvestobo. Navzoča sta bila vrhovni kamornik Trautmannsdorf in ministerski predsednik grof Taaffe. Po audijenci se je šel Bacquehem cesarjeviči poklanjat.

Izdajatelj in odgovorni tiskar Josip Jerič.

London, 30. junija. Turčija je kneza Aleksandra opozorila, da naj spoštuje sklepe poslednje konference v Carigradu zbrane. Če ne se mu bode slabo godilo.

Rim, 30. junija. Kolera se v Brindisi in po okolici čedalje bolj širi. V poslednjih 24 urah zbolelo 112 ljudi umrlo, pa 61.

Umrli so:

27. junija. Marija Blaž, gostija, 70 let, Dunajska cesta št. 3, naduha. — Marija Konič, lampistova žena, 56 let, Poljanska cesta št. 27, jetika.

28. junija. Neža Jebračin, delavčeva žena, 51 let, Kolo-dvorske ulice št. 6, vsled raka. — Matija Dolencec, c. k. pristava sin, 3 dni, sv. Jakoba trg št. 9, oslabiljenje.

29. junija. Feliks Toman, kamnoseka sin, 17 dni, Poljske ulice št. 11, jetika.

30. junija. Janez Mazgon, duhovnik, 44 let, Rožne ulice št. 5, pleurit. exudat.

V bolnišnici:

27. junija. Frano Janežič, dninar, 55 let, Septikaemia. — Marija Mave, gostija, 75 let, ostarelost.

Tuji.

28. in 29. junija.

Pri **Maliču**: Meissner, Berner, Lumpe, Frank in Ochs, trgovci, z Dunaja. — Julij Bachrach, les. trgovec, iz Kaniže. — Oton Beyer, trgovec, s soprogo, iz Lipskega. — Meissner, Sotischigg, Lakenbacher in Kaufmann, trgovci, z Dunaja. — Adam Handlirsch, medicinar, z Dunaja. — Dr. Frie Mentl, zasebnik, iz Teschena. — Sigm. Ledner, trgovec, iz Budapešte. — Buchler in Lederer, trgovci, iz Trsta. — Bogomir Brunner, c. k. deželni sodnijski svetnik, iz Kočevja. — Marija Stampfe, posestnica, iz Kočevja.

Pri **Stonu**: pl. Riancourt, zasebnik, s soprogo, iz Francoskega. — A. Amengual, zasebnik, iz Čile. — Janez Borchgrewint, zasebnik, z družino, iz Alexandrije. — Ignac Fels, trgovec, z Dunaja. — Julij Ellinger, potovalec, iz Brna. — France Sponner, zasebnik, iz Zvitava. — Karl Sponner, tovarnar, iz Zvitava. — Elise Wienberger, uradnikova hči, iz Gradca. — Jakob Weiss, trgovec, iz Bareša. — Dr. Adolf Fanta, zasebnik, iz Ogrskega. — Jožef Schwarz, lekar, iz Zagreba. — Louize Czermak, soproga fin. svetnika, iz Zagreba. — Štefan Mikeš, župnik, iz Zagreba. — E. Freukeš, trgovec, iz Trsta. — Karol Jurany, trgovec, iz Reke. — Cunradi in Velter, zasebnika, iz Reke. — Daniel Morin, c. k. kapitan, s soprogo, iz Lussina. — Fani in Ana Vičič, zasebnici, iz Ilir. Bistrice. — Adolf Vetsburg, trgovec, iz Nürnberga. — Taussig, Sruh in Hornik, trgovci, z Dunaja. — Frano Kuralt, tajnik, iz Zagreba. — Janez Köhler, knjigovodja, iz Zagreba. — Anton Globotschnigg, posestnik, iz Tržiča. — Comuzzi in Krall, zasebnika, iz Trsta. — Jožef Alberti, zasebnik, iz Pisceka. — Mat. Sarič, zasebnik, s soprogo, iz Forli-Opusa.

Pri **Bavarskem dvoru**: Moric Schwarz, inženir, z Dunaja. — Mart. Krumpester, posestnik, s soprogo, iz Suhe.

Pri **Južnem kolodvoru**: B. Bandler, zasebnik, z Dunaja. — K. Sussling, zasebnik, iz Welsa. — Frano Zehetner, zasebnik, iz Zagreba. — Frano Bruss, zasebnik, iz Klanca. — Karl Behl, uradnik, iz Trsta. — Julie Fogel, zasebnik, iz Reke. — Jožef Bažen, zasebnik, iz Rakeka. — Uršula Url, zasebnica, iz Celoveca. — Antonia Pregel, zasebnik, s hčerjo, iz Bleda.

Pri **Avstrijskem caru**: Rudolf Kohn, potovalec, z Dunaja. — Frano Lilek, krčmar, iz Zagreba. — J. Jožič, iz Zagreba. — Jereb, zasebnik, iz Trsta. — Janez Leban, poštni uradnik, iz Gorice.

Pri **Tavčarji**: Marija Rozzi, zasebnica, iz Pontabla. — Rozalija Lukan, soproga zdravnika, iz Št. Vida. — G. Višnik, soproga sodnika, iz Ribnice. — A. Sterniša, usnjari, iz Toplice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	734.39	+17.8	sl. svzh.	oblačno	
30. 2. u. pop.	733.43	+17.6	sl. jzap.	"	17.40
9. u. zveč.	733.75	+16.8	sl. szap.	"	dež

Dopoludne oblačno, opoludne do 1/2 grom in blisk, popoludne in po noči dež. Srednja temperatura 17.3° C., za 1.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

1. julija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 25 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	86 " "
4% avstr. zlat. renta, davka prosta	117 " 35 "
Papirna renta, davka prosta	102 " "
Akcije avstr.-ogerske banke	869 " "
Kreditne akcije	278 " 50 "
London	125 " 85 "
Srebro	" " "
Francoski napoleonid.	9 " 98 "
Ces. cekini	5 " 93 "
Nemške marke	61 " 85 "

Za pismonoša

pri kaki deželni pošti ali sicer za potnika ponuja se še krepak mož pri 50. letih, ki je imel tudi do sedaj tak posel ter se lahko skaže z dobrimi spričali. Več pov. vredništvo „Slovenca“.

Št. 11318

Razglas

(1)

Neznana zlobna roka je nekoč onesnažila Anastazija Gruna spomenik pred Križevniki.

Da se bode na sled prišlo pouzročevalcem tacih pobalinskih dejanj, ktera je najostreje obsojati v interesu Ljubljanskega mesta in da se prepreči ponavljanje tacih sramotnih dogodkov, bodi občinstvo, ki mu je mari za javni red, nujno pozvano, naj podpira delovanje redarstvenih organov in gosposki ovadi vse, kar bi utegnulo pripomoči, da se zvedo storilci oziroma, da se onemogoči izvršitev njihove namire.

Mestni magistrat Ljubljanski
dné 1. julija 1886.

Kupujte srečke

pogrebnege društva

„Marijine bratovščine“.

Društvo Marijine bratovščine v Ljubljani napravi

dobrodelno loterijo,

katere namen je

ustanova zavetišča „Marijinega doma“,

kjer bodo imeli ostareli in onemogli ter zapuščeni ljudje zavetišče in vso oskrbnost brezplačno.

Ta loterija je z odlokom vis. c. k. finančnega ministarstva dné 21. septembra 1885, št. 28.606 dovoljena.

Osnovana je na podlagi 50.000 srečk po 50 krajcarjev, ki bodo zadele 2000 dragocenih in vsakemu koristnih dobikov v skupni vrednosti 5000 goldinarjev. Vsaka pet in dvajseta srečka gotovo zadene.

Srečkanje bo v Ljubljani 1. decembra 1886 v pričo vladnega zastopnika.

Srečke imajo na prodaj: Na Poljanski cesti: trgovka Marija Ojstriš, na cesarja Jožefa trgu: Urbasova trafika; v Spitalskih ulicah: Majerjeva trafika; na Mestnem trgu: trafika Svatek, trgovec Turk in zlatar Šparovc; na Starem trgu: trgovec Blaznik in Ribič; na sv. Petra cesti: pri društvenem načelniku Regaliju, v brivnici Bukovnikovi in knjigovoz Fr. Dežman; v Kolodvorskih ulicah: puškar Dimic; na Marijinem trgu: trgovec Bušar; v Slonovih ulicah: trafika Prosenčeva; v Šelenburgovih ulicah: trafika v Čitalnici; na Dunajski cesti: trafiki Bolé in Blaž ter trgovec s pohištvom Dogan; vrh tega mnogi poverjeniki družbe sv. Mohorja.

(6)

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani je dobiti:

DUHOVNO PASTIRSTVO.

Slovenskim bogoslovcem in mašnikom

spisal (18)

Anton Zupančič,
profesor pastirstva.

I. del (oseba pastirjeva, homiletika, katehetika) stane 1 gl. 20 kr., po pošti 1 gl. 30 kr.

II. del (splošnja liturgika, ljudske pobožnosti, brevijar, sv. maša) velja 95 kr., po pošti 1 gl. 5 kr.

III. del (sv. zakramenti) velja 1 gl. 5 kr., po pošti 1 gl. 15 kr.

IV. del (zakramentali, duhovno vladanje, pisarniška opravila) stane 60 kr., po pošti 65 kr.

Cena celi knjigi 3 gld. 80 kr.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Šaljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik, učitelj.

12 pol v 8°. Mehko vezana 60 kr., franko po pošti 65 kr.

Gospod pisatelj, oziroma zbiratelj, mnogo dozda že nenatis-njenih kratkočasnic gotovo ni imel malo truda pri zbiranju teh kratkočasnic in smelnic, predno je vse nabral, jih opitil in potem primerno razvrstil za vsak stan posebej. Gotovo mu bode vsakdo hvaležen za njegovo delo, saj bode čitalač podane smelnice prečitoval marikatero uro veselo, zginila mu bode za trenotek skrb za vsak-danji pižli kruh, razvedrilo se mu bode lice in telo njegovo pro-tinjeno bode nove moči. Kar je sol jedilom, to je humor (jala) življenju. „Humor zgubljen, življenje zgubljeno“, pravi K. Bühler

Ig. pl. Kleinmayr et Fed. Bamberg
knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.